

μήπως είναι λίγο φασίστες; μήπως είναι λίγο φασί

Επανάσταση και αντεπανάσταση στην Αίγυπτο

Πλατεία Ταχρίρ, 29 του Ιούνη

Σημειώσεις

1. Για τον κύριο Χαμπίμπ Αλ Άντλι και το ρόλο του στις επιθέσεις εναντίον κοπτικών εκκλησιών,δες "Η Ελλάδα και η γεωπολιτική της ανατολικής μεσογείου" στο τεύχος 22.
2. Η διεύθυνση <http://she2i2.blogspot.com/> είναι στα αγγλικά και χρησιμεύει ως χρήσιμο Portal για ενημέρωση σχετικά με τα τεκταινόμενα στην Αίγυπτο. Τα όσα περιλαμβάνονται ως τώρα προέρχονται από εκεί και το site της εφημερίδας Al Ahram.
3. Το κείμενο του Dan Read με τίτλο "Roots of Egypt's Revolution: Labor Unions and the Uprising in Tahrir Square" βρίσκεται εύκολα στο διαδίκτυο αν ψάξει κανείς με τον τίτλο. Μαζί με άλλα σχετικά κείμενα θα το βρείτε μεταφρασμένο στο antifascrista.net > βιβλιοθήκη > κίνημα.

Θέλουμε να ξαναγυρίσουμε για λίγο στην επανάσταση και την αντεπανάσταση στην Αίγυπτο· μας φαίνεται διδακτική από πολλές μεριές. Λοιπόν ο Μουμπάρακ έπεσε και τα πρώην στελέχη του καθεστώτος περνάνε τη βόλτα τους από τα δικαστήρια, σε ορισμένες περιπτώσεις όχι και τόσο ανώδυνα.¹ Αμέσως η νέα εξουσία του στρατού που όλοι μας είχαν πρήξει για το πόσο φιλική στις διαδηλώσεις ήταν, εγκαθιδρύθηκε τυπικά και δημόσια και άρχισε να εργάζεται εντατικά με τρεις στόχους. Στην εξωτερική πολιτική ο στόχος είναι να πουλήσουν στους (Αμερικανούς και Ισραηλινούς) συμμάχους την ιδέα ότι η εξέγερση ανεβάζει το κόστος της συμμαχίας με το Αιγυπτιακό κράτος. Έτσι παριστάνουν ότι ανοίγουν τη λωρίδα της Γάζας, ότι σκέφτονται να συνάψουν σχέσεις με το Ιράν κλπ κλπ, προφανώς ζητώντας από τις ΗΠΑ να δώσουν κάτι παραπάνω γιατί οι καιροί είναι δύσκολοι. Ως τότε, οι επιθέσεις στους αγωγούς που μεταφέρουν φυσικό αέριο στο Ισραήλ συνεχίζονται απρόσκοπτα.

Στην εσωτερική πολιτική από την άλλη, ο στόχος είναι να ξανααποσυρθεί ο στρατός στο παρασκήνιο απ' όπου κυβερνούσε όλα αυτά τα χρόνια, να υπάρξει μια κάποιοι είδους κυβέρνηση (κατά τα φαινόμενα αν αυτή η κυβέρνηση είναι μετριοπαθής θρησκευτική, οι στρατηγικοί δεν θα φορέσουν πλερέζες) και φυσικά ο μεγάλος στόχος: ενώ οι νεκροί παραμένουν αδικαίωτοι, ενώ το καθεστώς φιλοδοξεί να παραμείνει ως έχει, τα επεισόδια των αρχών του χρόνου να μην επαναληφθούν ξανά, ποτέ των ποτών.

Άρα η υπόκωφη καταστολή οργιάζει. Η νέα (τέλος πάντων...) Αίγυπτος εδώ και μήνες δικάζει τους πολίτες της σε στρατοδικεία. Η διάρκεια κάθε μιας από τις τουλάχιστον 7.000 δίκες που έχουν διεξαχθεί κατ' αυτόν τον τρόπο ξεκινάει από τα δέκα λεπτά και τα χρόνια φυλακή μοιράζονται σαν τα φιστίκια. Την πρώτη του Ιούνη, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι "ο νόμος για την απαγόρευση των διαδηλώσεων" θα αρχίσει στο εξής να εφαρμόζεται. Αυτός ο νόμος δεν ψηφίστηκε από το καθεστώς Μουμπάρακ. Διατυπώθηκε από το "νέο υπουργικό συμβούλιο" με πρωθυπουργό των Εσάμ Σαράφ στις 24 του Μάρτη και επικυρώθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο των Ενόπλων Δυνάμεων (ΑΣΕΔ) ένα μήνα αργότερα. Προέβλεπε ότι "διαδηλωτές και απεργοί που παρεμποδίζουν τη λειτουργία δημόσιων ή ιδιωτικών ιδρυμάτων θα συλλαμβάνονται και θα αντιμετωπίζουν ποινή προστίμου και φυλάκισης". Τα προβλεπόμενα πρόστιμα κυμαίνονται από 30.000 έως 500.000 αιγυπτιακές λίρες (5.000 έως 83.000 δολάρια) και η φυλάκιση ξεκινάει από το ένα έτος. Έκτοτε ο νόμος βρισκόταν εν υπνώσει και περίμενε την εφαρμογή του. Η ακριβής διατύπωση με την οποία το ΑΣΕΔ ανακοίνωσε την εφαρμογή του νόμου έχει το ενδιαφέρον της:

Με στόχο την επίτευξη της σταθερότητας, ανακοινώνουμε την ενεργοποίηση του νόμου περί απεργιών και παρεμπόδισης της παραγωγής (...) ορισμένες διαμαρτυρίες και απεργίες οδήγησαν στην παρεμπόδιση της παραγωγής, στην μείωση των επενδύσεων και στην παρεμπόδιση κάθε προόδου σε πολλά τμήματα του δημοσίου τομέα (...) [Δεν θα διστάσουμε] να απαντήσουμε σε οποιαδήποτε προσπάθεια οποιουδήποτε κόμματος ή ομάδας να παραβεί τον νόμο και να βλάψει την εθνική οικονομία, ειδικά κατά τη διάρκεια της κρίσιμης περιόδου που διανύει η χώρα (...)

Φυσικά η γλώσσα των δικτατοριών είναι σε κάθε περίπτωση εύκολα αναγνωρίσιμη. Αλλά και τα συγκεκριμένα προβλήματα που εντοπίζονται εδώ δεν είναι δίχως το ενδιαφέρον τους. Απεργίες, παρεμπόδιση της παραγωγής, με λίγα λόγια αναριθμητο εργατικό αγώνες στο μικροεπίπεδο, από τους εργάτες του δημοσίου μέχρι τους αγρότες, συγκλονίζουν την Αίγυπτο και φράζουν τον ήδη δύσκολο δρόμο της "μεταβατικής κυβέρνησης" προς το νοσταλγικό παρελθόν.² Φυσικά η εργατική οργάνωση στην Αίγυπτο δεν ξεκίνησε μετά την πτώση του καθεστώτος Μουμπάρακ. Οι εργατικοί αγώνες συγκλονίζουν την Αίγυπτο για χρόνια πριν τη μεγάλη εξέγερση:

"Όποιος νομίζει ότι οι επαναστάσεις ξεπετιούνται από το πουθενά, προφανώς δεν έχει ποτέ του μελετήσει επαναστάσεις" μας λέει ο Έρικ Λη, υπεύθυνος της ιστοσελίδας Labourstart. (...) Ειδικά η εργατική οργάνωση της τελευταίας δεκαετίας οδήγησε σε ένα κύμα απεργιών που συνεχίζονταν τα τελευταία πέντε χρόνια. Αυτές οι απεργίες "κίνητοποίησαν εκατομμύρια εργατών και συνοδεύονταν από τεράστιες διαδηλώσεις - δέκα χιλιάδες εργάτες είχαν κατασκηνώσει έξω από το γραφείο του πρωθυπουργού και αυτό αποδείκνυε ότι η κοινωνική συνοχή είχε αρχίσει να χάνεται - η αστυνομία δεν μπορούσε να ελέγξει τους δρόμους και δέκα χιλιάδες εργάτες δεν είναι διόλου αμελητέοι κι αν μην έγιναν αντιληπτοί από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης που προφανώς δεν έψαχναν για κάτι τέτοιο (...)"³

Δεν είναι λοιπόν παράξενο που στην Αίγυπτο δεν εξελίσσονται όλα με τον τρόπο που θα το 'θελαν οι κυβερνητικές ανακοινώσεις. Η απαγόρευση των διαδηλώσεων δεν προσπαθεί να απαγορεύσει μια νεόφερτη μόδα ηλικίας μερικών μηνών, αλλά πολιτική οργάνωση, τεχνογνωσία, σχέση με τον κίνδυνο και βαθύ μίσος με ιστορία πολλών ετών. Και όντως, ούτε ένας μήνας δεν είχε περάσει από την απαγόρευση των διαδηλώσεων, οι πρώτες συλλήψεις είχαν γίνει... και έπειτα το Κάιρο συγκλονίστηκε από τεράστιες διήμερες συγκρούσεις, στη μέση των οποίων η αστυνομία αντικαταστάθηκε από τον στρατό. Όταν όλα τελείωσαν (από 60 ως 1060 ο αριθμός των τραυματιών - αλήθεια!) ο στρατός δήλωσε ότι οι συγκρούσεις είναι "αδικαιολόγητες" και "πρόϊόν σχεδίου που αποσκοπεί να χρησιμοποιηθεί το αίμα των μαρτύρων της επανάστασης για να διαχωρίσει τον αιγυπτιακό στρατό από τον αιγυπτιακό λαό" [Ο τονισμός δικός μας].

Δεν είναι παράδοξη μια στρατιωτική χούντα που στον δημόσιο λόγο της αναγκάζεται να επικαλείται μια επανάσταση; Είναι! Και κατ' αυτόν τον τρόπο αποδεικνύεται ότι ο δρόμος των στρατηγών προς τα πίσω, μπορεί να είναι κατά τη γνώμη τους μονόδρομος, αλλά δεν είναι στρωμένος με ρόδα. Αντιθέτως έχει απέναντί του την αντίσταση των Αιγύπτιων εξεγερμένων, που εξακολουθούν να παλεύουν με αμείωτη ένταση. Ότι οι πρωτοκοσμικοί δεν καταλαβαίνουν τους λόγους πίσω από την αδυσώπητη επιμονή τους, είναι φυσικό. Εδώ και καιρό αυτές οι κορυφές του πλανητικού πολιτισμού έχουν ψηθεί με μια αλήθεια που τους φαίνεται απλή: πως ό,τι είναι να γίνει θα γίνει τώρα, όποτε κι αν είναι αυτό το τώρα. Και όποιος ψήνεται με τα ληγμένα ναρκωτικά του "αυθορμητισμού" μπορεί να πιστέψει τα πάντα, ακόμη και ότι η πλατεία Συντάγματος θα γίνει πλατεία Ταχρίρ. Ενδεχόμενο που τότε που το είχε επισημάνει ο Αλαβάνος τον έλεξαν όλοι γραφικό, αναρωτιόμαστε γιατί.